

Posudek na diplomovou práci Kristýny Laubové “Depiction of social and political changes in apartheid and post-apartheid South Africa in novels by P. Jooste and J.M. Coetzee”

Tématem diplomové práce Kristýny Laubové je analýza literárního ztvárnění společenských a politických změn v Jihoafrické republice a jejich dopadů na jednotlivce během období apartheidu i po jeho skončení tak, jak jsou ztvárněny v románech dvou předních současných jihoafrických spisovatelů, *Dance with a Poor Man's Daughter* (1998) Pamelý Jooste a *Disgrace* (1999) Johna Maxwella Coetzeeho. Moderní historie Jihoafrické republiky je velmi pohnutá díky čtyřicet šest let trvajícím (1948-94) systému rasové segregace nazvaném apartheid, který fatálně ovlivnil každodenní život všech obyvatel země, zejména jejího bělešského obyvatelstva. Výběr románů je zajímavý nejen tím, že pohlíží na dvě různá období této historie – období apartheidu a období po jeho skončení, ale také že tak činí rozdílnou perspektivou – z pohledu malé černošské dívky a stárnoucího bílého intelektuála. Proto považuji dané téma za dobrou příležitost pro analytickou a komparativní práci s rozdílnými texty.

V teoretické části práce diplomantka pojednává o nejrůznějších aspektech (společenských, politických, ekonomických, demografických i kulturních) historie Jihoafrické republiky ve druhé polovině minulého století, především v období apartheidu, a to včetně forem odporu a odboje. Tyto kapitoly jsou zajímavé, podrobné a opírají se o širokou škálu nejrůznějších sekundárních zdrojů. Otázkou ovšem zůstává, proč naprostá většina těchto kapitol končí událostmi a situacemi kolem roku 1994, tedy na konci apartheidu, když se celý Coetzeeho román odehrává ve druhé polovině 90. let. Rozbor tohoto textu tak nemá potřebnou „oporu“ v teoretické části práce. Diplomantka by mohla alespoň stručně tyto změny nastínit v rámci své obhajoby. Dobře zvolená je také kapitola o jihoafrické literatuře tohoto období, která ale trpí obdobným problémem – zaměřuje se především na období apartheidu. Vzhledem k tomu, že oba romány byly napsány ve druhé polovině 90. let bělešskými autory, bylo by dobré také zmínit tento kontext, tj. jací ostatní jihoafričtí autoři publikovali v této době, jaký byl jejich etnický původ, jakými tématy se zabývali, atd. Mohla by i tato diplomantka doplnit při své obhajobě?

Praktická část práce se zaměřuje na analýzu románů vzhledem k danému tématu. Vzhledem k výše uvedenému důvodu je úspěšnější rozbor románu *Dance with a Poor Man's Daughter*, neboť se může odkázat na pozadí zpracované v teoretické části práce, naopak rozbor románu *Disgrace* chybí toto teoretické zakotvení, v důsledku čehož občas nabývá spíše charakteru interpretace. Doporučuji tedy, aby diplomantka odpověď na mou první otázku doplnila relevantními ilustracemi z Coetzeeho románu. Naopak musím ocenit komparativní závěr práce, který je velmi komplexní a přehledně shrnuje veškeré zásadní body diskutované v praktické části.

Z výše uvedených důvodů se domnívám, že diplomová práce Kristýny Laubové je velmi zajímavá, dobře strukturovaná a podepřená znalostí a využitím primárních i relevantních sekundárních zdrojů. Proto práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji hodnocení **velmi dobře** v závislosti na průběhu obhajoby..

V Praze 2.9. 2014

.....
PhDr. Petr Chalupský, PhD.
vedoucí práce